

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. VII.

Broj 26.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati jutro.
Pretplata na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1.70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2.25. Na pol i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 lila.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv.

U Samoboru
23. lipnja 1912.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u re-
dakcionom dijelu 20 lila u oglašnom 10 lila. Za oglaš, koji
se više puta uvrtičaju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Osnivanje mljekarskih udruga.

II.

Za unovčenje mljeka valjalo bi osno-
vati mljekarsku udrugu.

U Njemačkoj imade takovih udruga
oko 3500 te rade s najboljim uspjehom. U
Danskoj imade svako skoro seio ovakovu
udrugu. Kako su u Danskoj osnovane bile
pomenute udruge, cijene su zemljištu u ciglin
5 godina poskočile za 60 posto. Svoje bo-
gatsvo i blagostanje imade Danzka upravo
zahvaliti ovim udrugama.

Nema dvojbe da bi ovakova udruga
imala i kod nas odmah u prvom početku
najbolji uspjeh. Rečija bila bi neznatna, jer
se ne bi trebalo mljeko prjedivati usir i
maslac već bi se izravno kao takovo proda-
valo djelom u samom mjestu a djelom u
Zagrebu.

U tu svrhu dostala bi nam jedna
omanja prostorija, gdje bi se mljeko pre-
zimalo, rashladjivalo i za daljnju otpremu
priredilo, za koji posao bio bi dovoljan jedan
mljekar, koji bi vodio sav posao i o svem
račun.

Da bude stvar potpuna dalo bi se
spojiti dvoje zajedno mljekarsku i marvo-
gojsku zadrugu.

Svrha bi naša bila takovoj zadrugi, da
pojedini gospodarji svoji članovi osim što
daju dioveo udruzi određenu količinu mljeka
vede ujedno i tačan kontrolu o svakoj kravi
kojeve i takovog mljeka daje godišnje s

obzirom na vrstu i količinu potrošene krme.
Od ovih krava, koje bi uz istu vrstu i
količinu krme dale najviše i najboljeg mljeka,
uzgajale bi se telad za rasplod da se dobije
što boljih muzara. Ovakovu telad, mušku i
žensku rado bi preuzimala i zemlja za daljni
rasplod, tim više, ako bi potjecale od čiste
rase bilo simentalake ili pingavake.

Tako bi se istodobno postiglo dvojaku
korist.

Potakusmo ovo pitanje ne bi li se i
kod nas osnovala ovaka zadruga, koja bi
bezdvojbeno veoma uspjela i donijela gospo-
darima lijepe koristi.

C.

Ispiti u našim školama.

A) U školama trg. općine Samobor.

23. lipnja: u pol 3 sata poslije podne
ispit u šegrtačkoj školi u Samoboru.

24. lipnja prije podne: u I. i II. go-
dištu obospoinom i III. godištu dječjačkom;
poslije podne u IV. i V. godištu dječjačkom i
muškoj opetovnici.

25. lipnja prije podne: u III., IV. i V.
godištu djevojčica i ženskoj opetovnici.

B) U školama općine Podvrh.

26. lipnja prije podne ispit u pučkoj
školi Podvrh u Samoboru.

poslije podne u školi Mirnovac.

27. lipnja prije podne u školi Lugu.

poslije podne u školi Par-
kaševac.

28. lipnja prije podne u školi Kotari.

Zaključak školske godine bit će u
svjema Šentana 30. lipnja.

Radnje na Starom gradu u godini 1912.

I.

Kako je velik i svestran posao oko
uščuvanja daljnega propadanja starog grada,
to klub „Sišmiš nije mogao još složiti za
tekuću godinu potpuni raspored rada.

Za sada se klub ograničio na najnužni-
je radnje.

Radl se svakako o tom, da se što bolje
sači va vanjska fronta, a to je ona, što se
tako jasno vidi iz trga, a donekle i iz Zagreba.

Ovdje se kreće glavna misao oko same
kapelice.

Odbor se je složio donekle u tom, da
se počne sa cementnim zaljevanjem zidova
od kapelice i dalje uzduž cijele fronte. Oso-
bito je trošno samo lice kapelice, kojemu
prijeti gotova propast.

Razumije se, da klub posvećuje pažnju
i svim ostalim dijelovima grada, pak će o
pojedinom svojem vijećanju postepeno oba-
vijećivati sve one, koji se zanimaju za nap-
redak grada.

Klub mora žalibože nastojati, da jedna
od prvih radnja budu takodjer napravljena
vrata na glavnom ulazu u grad.

Sa šaločcu mora klub konstatirati neko
stalno nanašanje štete svim dijelovima grada.

Na zapadnom se dijelu grada otkopala
jedna potpuna prostorija sa djelomičnim
stropom, koji je bio vrlo dobro sačuvan.
Nije prošio nekoliko dana, a već je čitav
strop bio na podu sairi u sam prah i pijesak.

Plehnata vrata klupake sobe imadu
sve puno znakova od kamena kako su ne-
takovi zlotvori valjda hitaji silom otvoriti
vrata ili nanijeti štetu. Ali su ovdje ostali
ipše sreće.

Iz starih zapisa.

1822.

7. Poročak Franc Heiser i Georg
Saidarić „odredjati cvrčari su visokim
porezima vinaka, luba polje, luba i zaplata“
dohli su do Lubača Jorkara, gdje su našli
malo manje luba; zaplata pak čitavo mjesto,
tako da su ga morali pustiti. Nato su je
Jorkar odgovorio: „da se polje i ljudi su
dopu, ali je prvotni, on bude sam drugoga
prilika“

Na tolu cvrčari odjenu je tako
slični

„Dvoj ova razgovora i govora o
valjanoj pravnici, je razgovor o
dopu, odnosno o Lubaču i vinu. — Ali
na prvi put su razgovor Jorkar i Sai-
darić imali u općini, a razgovor o
Lubaču i vinu u općini.“

„Dvoj ova razgovora i govora o
valjanoj pravnici, je razgovor o
dopu, odnosno o Lubaču i vinu. — Ali
na prvi put su razgovor Jorkar i Sai-
darić imali u općini, a razgovor o
Lubaču i vinu u općini.“

8. Travniči i zemlje općinske davani
su ove godine u zakup na tri godine. Da se
vidi, kolika se oada plaćala zakupina (ra-
zumlja se na tri godine) donosimo ovaj iz-
vadak iz dražbenog zapisnika: Sitnica 6 for,
Grič pri sv. Heleni 3 for, 45 kr., Sredpočica
12 for, 30 kr., Peršičanska zemlja 4 for,
18 kr., Kraljina zemlja 5 for, 21 kr., Škarje
6 for, 7 kr., Divjača 19 for, 1 kr., i t. d.

Travnik Petković koji izdražbovao je
Franc Heiser za 9 for, 45 i ujedno je do-
pustio, da se ovaj travnik može pretvoriti
u oranica. — Travnik pri Škari dan je u
zakup za 1 for 30 kr. — Paša u južini
koji je do oada imao u zakupu Josp Koc-
janč za 1 for, 40 kr. je ovaj put izdraž-
bovao za 1 for 9 kr. na 3 godine. — Travnik
na Vozu južini koji je izdražbovao, a do
ga je otkupio 3 godine izdražbovao, a do
ga u zakup Fr. Heiser za 11 for, 11 kr.

Čitav zakupni list, koji se na tri
godine davani je 230 for, 30 kr.

Na prvom je ovaj list izdražbovao „u
općini“ razgovor o Lubaču i vinu. —
„Dvoj ova razgovora i govora o
valjanoj pravnici, je razgovor o
dopu, odnosno o Lubaču i vinu. — Ali
na prvi put su razgovor Jorkar i Sai-
darić imali u općini, a razgovor o
Lubaču i vinu u općini.“

„Dvoj ova razgovora i govora o
valjanoj pravnici, je razgovor o
dopu, odnosno o Lubaču i vinu. — Ali
na prvi put su razgovor Jorkar i Sai-
darić imali u općini, a razgovor o
Lubaču i vinu u općini.“

Vuković, Janko Perša st. i ml. Martin Vu-
ković, Josp Žibrat i dr. Za Janka Letinu i
Mihajla Novaka određeno je, da najprije od
„svoje zemeljske gospode odpušćenje dopri-
nesti imaju“

11. Cijela općina se sastala, da odluči
gleda „naprvo danih vzkrih“ proti neka-
denjem notariušu I. Maršiču. „Isti val skupa
skup sedeći kotrigi dokončali jesu i imali
hoće, da g. notariuš tak od općinskoga kak
i pupilarskoga dobra vuzetoga do vremena
šest tjedna pravičnoga računa dati i vake
stranke stlažjuće nadomestiti“ isto tako ima
ova općinska pisma povratiti, jer drukčje
općina „ako bi potrebno bilo, put pravice
proti rečenomu Maršiču zadržava“.

Maršič je nešto otpisao općini; bit će
da je nije zadovoljio, jer je istoga odlučeno
predati proti njemu talbu sudu.

12. 7. valjača pod predsjedanjem suca
Topoliča izabran su i zapričani novi
članovi i to: Georg Šuš i 25 volana, Marko
Behovec 24, Georg Kari 23, Paul Šimonji
14 i Edward Darnvirk 18 volana. U ovoj
je općini izabran za „jane perceptora“ Jurek
Kari, gdje je rečeno da ovoj časti
Franc Heiser. — Marko Behovec je izabran
za člana.

B. T

Na nekim mjestima novo popravljeno ulaza u grad jednostavno su dotičnici povadili kamenje te time uvelike naružili čitavu gradnu.

Bolte što su se ljetos odzidale, gotovo su sve iznakažene holičnim narušavanjem.

A da i ne govorim o krađi dasaka i raznih stupova u prošloj godini, koji gubitak klub teško osjeća i ove godine.

Klub stoga najuljudnije umoljava sve posjetitelje stare ruševine, da po mogućnosti pripaze na dotične krivce, te da ih klubu označe, da se može protiv njih postupiti, da se jednom toj nepodopštini učini kraj.

G. Š.

Domće vijesti.

Zemaljska potpora za Stari grad. Ovdanji klub „Šišmiš“ zamolio je posebnom deputacijom bana, kraljevskoga povjerenika za zem. pripomoć, kojom bi bilo omogućeno klubu nastaviti daljnje radnje oko sačuvanja stare gradine. Sada je uslijedila odluka kralj. povjerenika, kojom se uvažava molba „Šišmiša“ te mu se doznačuje iznos od 1000 K iz zemaljskih sredstava.

Vjenčanje. U Bodojku u Ugarskoj vjenčao se je gosp. Petar barun Lepel sa gospođicom Marijanom pl. Marsovsy od Marsove. — Odličnom paru srdačno čestitamo.

Koncert Lisinskoga. U zadnjem broju javili smo, da je koncert Lisinskoga odgođen na neizvjesno vrijeme. Sada nam poručuje Lisinski, da je odabrao kao najprikladniji dan 7. srpnja obzirom na narodni blagdan.

Da „Lisinski“ dokumentira opravdano priznanje, koje ga prati u pogledu rada za hrvatski narod tijekom kratkog oprtanka, učinio je glede koncerta slijedeću materialnu raspoložbu:

Da i Samobor doprinese nešto k svrbi narodnog blagdana: 50 posto čistoga dobitka u korist „Narodne straže“ (Hrvatskih škola).

Druga polovica čistog dobitka namijenjena je lokalnoj svrbi; kao doprinos plemenitoj intenciji mladih samoborskih inteligentata — popravku samoborske stare gradine. Nema dakle sumnje, da će taj koncert u svakom pogledu uspjeti.

Konačno dodati nam je, da kao glavni razlog odgođi bijaše okolnost, što na 9. o. m. ljetovaliste Samobor nije imalo ono lice koje obično u to doba ima — a to su stranci, na koje također u interesu samoga mjesta moramo uzeti obzir. — Program koncerta javit ćemo u narednom broju.

Iz kr. kotarskoga suda. Sudski pristav II. razreda gosp. Dušan Helbet nastupio je četirnedjeljni dopust.

Izložba u ženskoj stručnoj školi bit će otvorena od 26 do 30. o. m. svaki dan od 9 do 12 sati prije podne, te od 3 do 6 sati ponije podne. Svracamo interes općinstva na ovu izložbu.

Vozni redovi samoborske željeznice. Uprava samoborske željeznice zakanila se na posve dobru namisao, da sazove svagda anketu pozvanika iz interesiranih krugova Samobora i Zagreba, s kojima će se sporazumjeti prije, negoli izda koji novi vozni red. Mi ćemo se još povratiti na predmet.

Odredba kotarske oblasti. Kr. kotarska oblast izdala je ovu odredbu: „Najstrože se zabranjuje noću galamiti, halabučiti, derati se po ulicama, trgovima, kavarnama, gostionama, krcmama.“

Koga god zateče policija u kršenju te odredbe imat će ga upozoriti, da ničim noćni mir dalje ne smeta, ter oblasti kazne radi prijaviti; bude li i dalje galamio, ili ako je osoba po javnu sigurnost pogibljiva, valja ga uhapsiti i uz prijavu oblasti predvesti. Samobor je ljetoliste, a u ljetolistu mora prema naredbi kr. zem. visoke odjela za unutrašnje poslove od 6. I. 1908. br. 1. vladati najveći mir napose u noćno doba. Trogodi prethodi ova odredba, bit će kažnjen globom od 140 K., prema prihlaskama i tvorom od 14 dana. Kr. šep. tajnik spigelski v. r.

Proslava sv. Alojzija. U petak kao dan zaštitnika mladeži sv. Alojzija, bila je svečana služba u 7 i po sata u župnoj crkvi koju je odslužio umr. župnik g. Gluhak, izrekavši mladeži prigodnu propovijed. Poslije sv. mise dobila su djeca, koja su na blagdan Srca Isusova primila prvu pričest, lijepe spomen slike.

Dvije špilje u Breganici ispod kuće zadruga Tušin imaju se pregledati po nalogu županijske oblasti, te ih potanje opisati. U tom pogledu izdan je nalog poglavarstvu općine Podvrh. Izvještaj ima poslužiti kao podloga za daljnje znanstveno istraživanje rečenih špilja.

Prostor za tenis-igru. Javljeno je, da će Panzija na vrtu posjednika Grgasa urediti igralište za tenis. Kako sazajemo, razvrgli su se pregovori glede zakupa ovog vrta, pa tako ne će ondje doći do uređenja prostora za tenis.

Most do Staroga grada. Javili smo, da je kot. oblast pozvala nadinž. Pristera da u roku od 3 dana poruši most. Pošto se to nije zbiljo, to je općina po nalogu kot. oblasti porušila sama most, te htjela izgraditi novi. Na utok gosp. Pristera obustavljena je međjutim po kr. županijskoj oblasti do daljnje odredbe izgradnja mosta. Kako čujemo, podnio je i nadinž. Prister tužbu sudu radi smetanja posjeda, a isto tako i g. ja Šuljok. Daljnje rješenje u ovoj stvari javit ćemo. Za željeti je, da se stvar što prije privede kraju, jer je most za stanovnike u Goranjem kraju, koji idu po vodu na vrelo pod Starim gradom, od prijekne potrebe.

Veliki monstre koncert u Brežicama. „Slovenska narodna čitaonica“ u Brežicama priređuje danas uz sudjelovanje vojničke glazbe i pjev. društva „Slobode“ iz Zagreba, velik monstre koncert. Čist prihod namijenjen je slovenskoj družbi sv. Cirila i Metoda.

Kanalizacija Stražničke ulice Kako je već poznato, stanovnici Stražničke ulice zamolili su trg. poglavarstvo za kanalizaciju njihove ulice, pa se je zastupstvo izjavilo sporazumno sa njihovom željom. Vlasnici kuća i medjašnji zemljoposjednici u Stražničkoj ulici izjavili su se spremnima nositi zajednički trošak oko kanalizacije uz pomoć trg. općine. Općina je sastavila već iskaz interesenata označivši duljinu fronte, što je posjedi je svaki od njih, a kot. oblast sa tehničkim izvjestiteljem obavila je očevid na licu mjesta. Potonji je sada podnio troškovnik za izvedenje uličnoga kanala, te je proračunao radnje na 3.400 K.

Dokora će biti pozvani interesenti na doprinosbenu raspravu, gdje će se zaključiti, na koji način će se radnje izvesti da li u vlastitoj režiji ili putem jeftimbe.

Regulacija Gradne. Nakon odugog prekida započelo se opet radnima oko regulacije Gradne s rudarske strane. Izgrađuje se naročito i na onim mjestima, koja su oštećena za posljednje poplave. Radi se na dvije partije, pa bi se tako mogao što prije ovaj rad svršiti ima potom nađe, da će se koncem drugog mjeseca započeti regulacijom u samom Samoboru, što je po naše mjesto od velike važnosti, stin više, što imamo ove godine uobilju kiše, pa svaki čas može izati Gradna i poplaviti mjesto. Nije tome dugo, što nam se po vrtovima razlivala voda iz potočnoga korita. Za željeti je dakle, da se opravdane nađe samoborskoga građanstva ispunio, i da se započne što prije regulacijom u samom mjestu.

Obrtno radničko društvo „Napredak“ u Samoboru proslavit će 29. lipnja svoju dvadesetdrugogodišnjicu povete barjaka sa slijedećim redom:

U pol 12 sati prije podne polazi društvo k sv. misi u samostansku crkvu, a polije podne ima običajnu veselicu u Annaparivoju (u slučaju nepogodnog vremena u gostionici g. Čebušića).

Zdenac kraj pošte. Primamo iz građanstva Rambergove ulice: Već smo nedavno u „S. L.“ iznijeli potrebu odstranjenja zdenca kraj pošte, koji ima i to što svojstvo, da mu voda potiče izravno ispod groblja. Čujemo, da su se mnogi građani pobojali, da

bi tako Rambergova ulica u onoj okolini ostala posve bez vode. No to još ne slijedi iz toga, ako se odstrani onaj zdenac, jer bi se općina u isto vrijeme morala apsolutno pobriauti za novi zdenac, iz kojega bi mogli piti zdravu vodu i bez hojazni za svoje zdravlje. Dodajemo, da novi zdenac ne bi iziskivao većih troškova, pošto se u Rambergovoj ulici brzo dodje do vode; treba kopati jedva 7 m.

Novi klaonički red za trg. Samobor. Još 31. kolovoza 1911. prihvatilo je trg. zastupstvo neke preinake u klaoničkome redu, koje se tiču pristojbi za klanje pojedinih životinja.

Povodom toga, što je ove preinake podnijelo trg. poglavarstvo županijskoj oblasti na potvrdu, zatražila je potonja, da se i ostale točke dosadašnjeg klaoničkog reda imadu svesti u sklad sa uzorkom klaoničkog reda, kakav se nalazi u zbirci zakona i naredbi o veterinarstvu. Prema tome je sada općina izradila novi klaonički red, koji se podudara sa odnosnim uzorkom, a govori napose o pregledbi marve za klanje i mesa, o načinu i o mjestu klanja, prijavijavanju životinja za pregledbu, o dozvoli za klanje, o zabrani, bilježenju zapijeni i uništenju mesa i drugo.

Novo, što donosi ovaj red, jest i to, da će se odsada pristojbe za klanje morati plaćati kod trg. poglavarstva unaprijed, dakle prije negoli se životinja dotjera u klaonicu, dok je dosle bio običaj, da su se pristojbe plaćale naknadno izi klanja.

Klaoničke odredbine — prema zaključku trg. zastupstva — jesu ove:

Za jedno odraslo goveče 3 K; za svinju 1 K 60 fil., za tele od sise 1 K, za ovcu i kozu 60 fil., od sitnog odojka 60 fil.

Sjednica zastupstva upr. općine Stupnik. Dne 17. o. m. održana je sjednica općinskoga odbora u Stupniku Hrv. Nazočno je bilo 11 odbornika. Sjednici predsjedja načelnik Kralj, a zapisnik vodi bilježnik Tumpa.

1. Jednoglasno je zaključeno, da se zamoli kr. zem. vlada, za novčanu potporu za nadogradnju pučke škole u Stupniku. Ujedno da se opusti upravnoj općini Stupnik Hrv. odgoditi ovu novogradnju do godine 1913., i to s razloga, što je financijsalno stanje žiteljstva vrlo loše, pa ne bi moglo smoci sredstava za propisane priloge. Radi slabog priroda i poštati na blagu od lane, narod je zapao u gotovu bijedu i siromaštvo. Radi ove molbe izabije odbor deputaciju od 4 člana, koji će uz vodstvo opć. načelnika Kralja predati molbu preuzv. gosp. banu kraljevskomu povjereniku.

2. Zaključuje se, da se ove godine imade izgraditi betonski most sa općinom Sv. Nedjelja sa potoku „Brvnica“ i most sa potoku „Starča“ iz raspoloživih novaca, a eventualni manjak osigurati će se proračunom godine 1913., do kojeg će roka počekati tvornica, a molba i graditelj makar i uz kamate.

Ovlašten je načelnik, da u tom smjeru poduzme korake.

3. Još su opisani bolno-opasni troškovi za jednu općinarka i ušet na manje otpis kr. kotarske oblasti glede oprosta gupusta potrošarina M. Štancu.

Očevid radi dozvole košarskoga obrta. Kako smo već javili, određeno je bilo očevid na licu mjesta uslijed molbe Štancu Porezna sa tjeranje košarskoga obrta u Starogradskoj ulici. Ovaj je očevid bio u srijedu, 19. o. m. Povjerenstvo je sastojalo od gg. županijskog tajnika G. Spigelskoga, bilježnika dr. Vlad. Rešara, tehničkog izvjestitelja št. Baldaža u opć. upravnoj Cops. Pristupio je i više interesiranih posjednika u okolini. Sastavljen je zapisnik, u koji se dala oba privatna izvješća ova moljenja.

Sada će slijediti odluka kotarske oblasti u ovom predmetu, koji potiče dosta živ interes u samom Samoboru.

Statistička godišnja knjiga. U srijedu 15. lipnja dostavio je na općinu u Samoboru 7 krava, 4 jame, 6 juncova, 193 ovaca. Prodan je 1 junc i 75 ovaca.

